ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

ՂԵԿԱՎԱՐԻՆ ՓՈԽԱՐԻՆՈՂ Ա[illegible]ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ

ԱՆՈՒՆ, ԱԶԳԱՆՈՒՆ Սայաթ Մարտիրոսյան

ՀԱՍՑԵ Նոր-Կյանք թաղ. 12

ՀԵՌ. 098-62-60-02.

ԴԻՄՈՒՄ

Ինձ է պատկանում Կիա մակնիշի 35XC253 համարանիշով որը վթարվել է ձմռանը և չի շահագործվում երեք տարուց ավել:
Խնդրում եմ ազատել գույքահարկը իր գումարով հաշվից դուրս գրել:

29.10 2025 թ.
Օր ամիս տարի

Դիմող՝ [signature] (ստորագրություն)

Սայաթ Մարտիրոսյան (անուն, ազգանուն)

ՀՀ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ «ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄ»
ՄՈՒՏՔ 29 10 2025 թ.
ՀԱՄԱՐ N 16682

ՎՃԻՌ
ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Վարչական գործ թիվ ՎԴ5/0280/05/22

05.02.2024թ. ք. Երևան

Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարանը
(այսուհետ՝ Դատարան)՝ հետևյալ կազմով.

Նախագահությամբ դատավոր՝ Լիլիթ Սադոյանի,
քարտուղարությամբ՝ Գրիգոր Մարգարյանի,

մասնակցությամբ՝
հայցվորի ներկայացուցիչներ՝ Զարուհի Վարդանյանի
(լիազ.՝ տրված 29.09.2022թ.,
փաստ. գործ. արտ.՝ թիվ 1747),

Ռուբեն Բալոյան
(լիազ.՝ տրված 29.09.2022թ.,
փաստ. գործ. արտ.՝ թիվ 1115),

պատասխանողի ներկայացուցիչ՝ Հրայր Կյուրեղյան
(լիազ.՝ տրված 22.02.2023թ., նույն. քարտ՝
008629750, տրված 30.10.2017թ. 001-ի կողմից

2024 թվականի հունվարի 11-ի դռնբաց դատական նիստում քննության առնելով վարչական գործն ըստ հայցի Սայաթ Թժաթևոսյանի (այսուհետ՝ Հայցվոր) ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության (այսուհետ՝ Պատասխանող), երրորդ անձ՝ Երևանի քաղաքապետարան՝ «ՀՀ Ոստիկանության կողմից 09.10.2019թ., ժամը 00.40-ի սահմաններում, Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջում /4Ա տան դիմաց/ առկա ավտոմոբիլների երթևեկության համար նախատեսված հարթակին հարող երկաթգծից առաջ ՃԵԿ-ի Ձև հմ. 1-ի 1.33 «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նախազգուշացնող նշանի տեղադրված չլինելը ոչ իրավաչափ ճանաչելու» պահանջի մասին

ՊԱՐԶԵՑ

Գործի դատավարական նախապատմությունը.
Սայաթ Թժաթևոսյանը հայցադիմում է ներկայացրել Դատարան ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության՝ «ՀՀ Ոստիկանության կողմից 09.10.2019թ., ժամը 00.40-ի սահմաններում, Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջում /4Ա տան դիմաց/ առկա ավտոմոբիլների երթևեկության համար նախատեսված հարթակին հարող երկաթգծից առաջ ՃԵԿ-ի Ձև հմ. 1-ի 1.33 «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նախազգուշացնող նշանի տեղադրված չլինելը ոչ իրավաչափ ճանաչելու» պահանջի մասին:
Դատարանի 28.11.2022 թվականի որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ:
Դատարանի 09.02.2023 թվականի որոշմամբ գործը նշանակվել է դատաքննության 14.03.2023 թվականին:
Դատարանի 26.07.2023 թվականի որոշմամբ Երևանի քաղաքապետարանը ներգրավվել է դատավարության մեջ որպես երրորդ անձ:
2024 թվականի հունվարի 11-ին գործի քննությունն ավարտվել է և վճռի հրապարակման օր է նշանակվել 2024 թվականի փետրվարի 1-ը:
29.01.2024-02.02.2024 թվականը դատավոր Լիլիթ Սադոյանը գտնվել է ժամանակավոր անաշխատունակության մեջ, որպիսի հանգամանքով պայմանավորված սույն դատական ակտը հրապարակվում է 05.02.2024 թվականին:

Հայցվորի փաստարկներն և իրավական դիրքորոշումը.
Հայցվորը Դատարան ներկայացրած հայցադիմումով, ինչպես նաև վերջինիս ներկայացուցիչները դատաքննության ընթացքում հայտնել են, որ 09.10.2019 թվականին, ժամը 00:40-ի սահմաններում, Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի 4Ա տան դիմաց տեղի ունեցել ճանապարհատրանսպորտային պատահար՝ «Կիա» մակնիշի 35XC253 h/h ավտոմոբիլի և 1682 գնացքի մասնակցությամբ: Վթարի պատճառը պարզելու համար «Կիա» մակնիշի 35XC253 /h ավտոմեքենայի սեփականատեր Սայաթ Թժաթևոսյանը դիմել է «Վարդևտ Փորձագետների միություն» ՍՊ ընկերության փորձագետին, որի կողմից տրվել է թիվ ՎՊ-0029-22 եզրակացությունը, համաձայն որի. «1. և 2. Առաջադրված պայմաններում «Կիա» մակնիշի վարորդի կողմից թույլ տրված այնպիսի գործողություններ, որպիսիք տեխնիկական տեսակետից հակասեին ՃԵԿ-ի և Օրենքի պահանջներն ու պայմանավորած լինեին տվյալ պատահարի առաջացումը, ինչպես նաև այն կանխելու տեխնիկական հնարավորություններ չեն դիտվում:
Գնացքավարի գործողությունների տեխնիկական վերլուծությունը դուրս է ավտոտեխնիկական բնագավառի փորձագետի իրավասության շրջանակներից: Սակայն տվյալ պատահարը դիտարկելով որպես ԱՊՊԱ ոլորտում տեղի ունեցած պատահար, կարող ենք նշել, որ առաջադրված պայմաններում գնացքավարի կողմից տվյալ պատահարը կանխելու տեխնիկական հնարավորություններ չեն դիտարկվում՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոի RL 1-001 «ԱՊՊԱ ընդհանուր պայմաններ» կանոնների 7-րդ հավելվածի 4-րդ՝ «Փորձաքննության մեթոդաբանությունը» գլխի սահմանումները:
Առաջադրված պայմաններում՝ դեպքի վայրում ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցները՝ ճանապարհային նշանները, երթևեկության համար անվտանգ վիճակում չպահպանելու և օրենսդրության, ստանդարտների, նորմերի և կանոնների պահանջները չպահպանվելու առումով ճանապարհի, դրա ինժեներական կառույցների և ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցների պահպանման համար պատասխանատու, ինչպես նաև ճանապարհը տնօրինող կամ սահմանված կարգով սպասարկող անձինք թույլ են տվել գործողություններ, որոնք տեխնիկական տեսակետից հակասել են Օրենքի 21 հոդվածի 1-ին կետի «ա» և «գ» ենթակետերի, ինչպես նաև 19 հոդվածի 3-րդ կետի պահանջներին:
Ընդ որում՝ առաջադրված պայմաններում ճանապարհի, դրա ինժեներական կառույցների և ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցների պահպանման համար պատասխանատու, ինչպես նաև ճանապարհը տնօրինող կամ սահմանված կարգով սպասարկող անձանց կողմից թույլ տրված համապատասխանաբար Օրենքի 21 հոդվածի 1-ին կետի «ա» և «գ» ենթակետերի և Օրենքի 19 հոդվածի 3-րդ կետի պահանջներին հակասող գործողությունները տեխնիկական տեսակետից գտնվում են տվյալ պատահարի առաջացման հետ անմիջական պատճառական կապի մեջ, քանի որ տեխնիկական տեսակետից հանդիսացել են տվյալ պատահարի առաջացումը պայմանավորող հանգամանք»:
3) Համաձայն ՀՀ Փորձագիտական Կենտրոն ՊՈԱԿ-ի կողմից տրված ապրանքագիտական փորձաքննության թիվ 37911910 եզրակացության, «Փորձաքննությանը տրամադրված «Կիա» մակնիշի 35XC253 h/h ավտոմեքենայի վթարի հետևանքով պատճառված նյութական վնասի չափը 2019թ. նոյեմբերի 9-ի դրությամբ ՀՀ գործող շուկայական գներով կազմում է 2.732.000 (երկու միլիոն յոթ հարյուր երեսուներկու հազար) ՀՀ դրամ»:
ՀՀ կառավարության 07.05.2009 թվականի N528-Ա որոշմամբ՝ Երևանի քաղաքապետարանի հաշվեկշռում հաշվառված ճանապարհային նշանները և այլ տեխնիկական միջոցները նույն թվականին փոխանցվել են ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանությանը:
«Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին կետի «dt.3)»-րդ ենթակետի համաձայն՝ ճանապարհային լուսացույցներ և նշաններ տեղադրելը և ճանապարհային գծանշումներ իրականացնելը ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառում ՀՀ ոստիկանության լիազորությունն է:
Հայտնել է, որ 06.10.2022 թվականին դիմում է ներկայացրել ՀՀ ճանապարհային ոստիկանությանը՝ խնդրելով ոչ իրավաչափ ճանաչել ՀՀ ոստիկանության կողմից 09.10.2019 թվականի, ժամը 00:40-ի սահմաններում, Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջում /4Ա տան դիմաց/ առկա ավտոմոբիլների երթևեկության համար նախատեսված հարթակին հարող երկաթգծից առաջ ՃԵԿ-ի Ձև հմ. 1-ի 1.33 «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նախազգուշացնող նշանի տեղադրված չլինելը, հատուցել ՀՀ ոստիկանության ոչ իրավաչափ վարչարարության հետևանքով տեղի ունեցած վթարի արդյունքում «Կիա» մակնիշի 35XC253 h/h ավտոմեքենայի սեփականատիրոջը պատճառված վնասը, որը կազմում է 2.732.000 (երկու միլիոն յոթ հարյուր երեսուներկու հազար) ՀՀ դրամ. 08.11.2022 թվականին ստացել է ՀՀ ոստիկանության «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության գրությունն այն մասին, որ. « Ի պատասխան Ձեր դիմումի /ճանապարհային նշանը տեղադրված չլինելու և վթարի արդյունքում «Կիա» մակնիշի 35XC253 h/h ավտոմեքենային պատճառված վնասը փոխհատուցելու վերաբերյալ/ հայտնում եմ, որ այն ենթակա չէ բավարարման, քանի որ մեղքը համապատասխան արարքը կատարողի հոգեբանական վերաբերմունքն է իր կողմից կատարված արարքի և դրա վտանգավոր հետևանքների նկատմամբ: Անհրաժեշտ եմ համարում նշել, որ փորձագետը ճանապարհային երթևեկության կազմակերպում իրականացնելու լիազորություն չունի, իսկ թե ինչպես և ով պետք է կազմակերպի ճանապարհային երթևեկությունը, որոշում են դրա համար պատասխանատու անձիք /մարմինները/ համաձայն սահմանված կարգի /ՀՀ կառավարության 2006թ. հունիսի 29 թիվ 1206-Ն որոշում, ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հոկտեմբերի 26-ի թիվ 1699-Ն

որոշում/ հաշվի առնելով մի շարք հանգամանքներ»:
Ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 1063-րդ հոդվածով, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 95-րդ, 96-րդ, 97-րդ, 100-րդ, «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ, 21-րդ հոդվածներով, ՀՀ կառավարության 07.05.2009 թվականի թիվ 528-Ա որոշմամբ՝ Դատարանից խնդրել է ոչ իրավաչափ ճանաչել ՀՀ ոստիկանության կողմից 09.10.2019թ., ժամը 00.40-ի սահմաններում, Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջում /4Ա տան դիմաց/ առկա ավտոմոբիլների երթևեկության համար նախատեսված հարթակին հարող երկաթգծից առաջ ՃԵԿ-ի Ձև հմ. 1-ի 1.33 «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նախազգուշացնող նշանի տեղադրված չլինելը:
Դատաքննության ընթացքում Հայցվորի ներկայացուցիչները անդել են հայցադիմումում վկայակոչված փաստարկները և խնդրել են հայցը բավարարել:

Պատասխանողի փաստարկներն և իրավական դիրքորոշումը
Պատասխանողը հայցադիմումի պատասխան չի ներկայացրել: Պատասխանողի ներկայացուցիչը դատաքննության ընթացքում դիրքորոշում է հայտնել կապված «Վարպետ փորձագետների միություն» ՍՊ ընկերության կողմից 07.09.2022 թվականին տրված թիվ ՎՊ-0029-22 փորձագիտական եզրակացության հետ: Մասնավորապես՝ վերջինս նշել է, որ փորձագետի եզրակացությունը չի կարող դիտարկվել որպես ապացույց, քանի որ պատշաճ մեթոդական վերլուծություն և հետևություն չի իրականացվել, եզրակացության մեջ դրանք չեն արտացոլվել, մինչդեռ փորձագետի եզրակացությունը պետք է լինի հիմնավորված և փաստարկված: Հավելել է, որ երկաթգծին կից ճանապարհ չի կարող լինել, հնարավոր է, որ այն ինքնաշեն է, քանի որ քաղաքաշինական նորմերին համապատասխան ճանապարհ չի հանդիսանում:
Նշել է, որ հայցն անհիմն է և խնդրել է մերժել այն:

Երրորդ անձի փաստարկներն և իրավական դիրքորոշումը.
Երրորդ անձ Երևանի քաղաքապետարանը հայցադիմումի պատասխան չի ներկայացրել:
11.01.2024 թվականին ներկայացված հայցը մասնակի մերժելու մասին միջնորդությամբ Երևանի քաղաքապետարանը հայտնել է, որ համաձայն Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի տրանսպորտի վարչության պետի ժամանակավոր պաշտոնակատարի 10.01.2024 թվականի թիվ Ն/562-24 գրության՝ նշված ժամանակահատվածում /09.10.2019թ./ Երևանի քաղաքապետարանին այս գործառույթի մասով պետության կողմից հատկացումներ չեն նախատեսվել (լիազորությունը չի պատվիրակվել), ուստի Երևանի քաղաքապետարանի կողմից այդ լիազորությունը չի իրականացվել: Հայտնել է նաև, որ նշված ժամանակահատվածում Երևանի քաղաքապետարանում ճանապարհային նշանների առկայության մասին տեղեկություն առկա չէ:
Ելնելով վերոգրյալից՝ Դատարանին խնդրել է սույն վարչական գործով ներկայացված հայցը մասնակի, այն է՝ Երևանի քաղաքապետարանի մասով, մերժել:
Դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին պատշաճ ծանուցված երրորդ անձը չի ներկայացել դատական նիստին:
Ղեկավարվելով ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 103-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ Դատարանը որոշել է գործի քննությունը շարունակել պատշաճ ծանուցված երրորդ անձի բացակայությամբ:

Վկայի ցուցմունքը
Վարդան Պետրոսյանը դատաքննության ժամանակ հարցաքննվել է որպես վկա և Դատարանին տված ցուցմունքով հայտնել է, որ հանդիսանում է «Վարպետ փորձագետների միություն» ՍՊ ընկերության տնօրենը: Կապված իր կողմից 07.09.2022 թվականին տրված թիվ ՎՊ-0029-22 եզրակացության հետ՝ նշել է, որ անձամբ գնացել է դեպքի վայր: Նշել է, որ վերելքը հաղթահարելու համար անհրաժեշտ է արագություն հավաքել: Ինքը հատվածը դիտարկել է որպես ճանապարհ՝ իր մեքենայով փորձել է հաղթահարել վերելքը: Ինչ վերաբերում է երկաթգծի հայտնաբերմանը, ապա հայտնել է, որ դա հնարավոր է վերելքը հաղթահարելուց հետո, առավել ևս օրվա մութ ժամերին, ինչի վերաբերյալ նշել է նաև իր եզրակացությամբ: Որպես փորձագետ՝ գտնում է, որ պետք է տեղադրված լիներ ճանապարհային նշան, իսկ բետոնե սյուները միանշանակ բավարար չեն վտանգը գիտակցելու համար:

Գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.
Սույն գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեն հետևյալ փաստերը՝
1) 09.10.2019 թվականին ժամը 00:40-ի սահմաններում Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի 4Ա տան դիմաց տեղի է ունեցել ճանապարհատրանսպորտային պատահար՝ «Կիա» մակնիշի 35XC253 հաշվառման համարանիշի ավտոմեքենայի և թիվ 1682 գնացքի մասնակցությամբ:
«1. և 2. Առաջադրված պայմաններում «Կիա» մակնիշի վարորդի կողմից թույլ տրված այնպիսի գործողություններ, որպիսիք տեխնիկական տեսակետից հակասեին ՃԵԿ-ի և Օրենքի պահանջներին ու պայմանավորած լինեին տվյալ պատահարի առաջացումը, ինչպես նաև այն կանխելու տեխնիկական հնարավորություններ չեն դիտվում: Գնացքավարի գործողությունների տեխնիկական վերլուծությունը դուրս է ավտոտեխնիկական բնագավառի փորձագետի իրավասության շրջանակներից: Սակայն տվյալ պատահարը դիտարկելով որպես ԱՊՊԱ ոլորտում տեղի ունեցած պատահար, կարող ենք նշել, որ առաջադրված պայմաններում գնացքավարի կողմից տվյալ պատահարը կանխելու տեխնիկական հնարավորություններ չեն դիտարկվում՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոի RL 1-001 «ԱՊՊԱ ընդհանուր պայմաններ» կանոնների 7-րդ հավելվածի 4-րդ՝ «Փորձաքննության մեթոդաբանությունը» գլխի սահմանումները:
Առաջադրված պայմաններում՝ դեպքի վայրում ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցները՝ ճանապարհային նշանները, երթևեկության համար անվտանգ վիճակում չպահպանելու և օրենսդրության, ստանդարտների, նորմերի և կանոնների պահանջները չպահպանելու առումով ճանապարհի, դրա ինժեներական կառույցների և ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցների պահպանման համար պատասխանատու, ինչպես նաև ճանապարհը տնօրինող կամ սահմանված կարգով սպասարկող անձինք թույլ են տվել գործողություններ, որոնք տեխնիկական տեսակետից հակասել են Օրենքի 21 հոդվածի 1-ին կետի «ա» և «գ» ենթակետերի, ինչպես նաև 19 հոդվածի 3-րդ կետի պահանջներին:
Ընդ որում՝ առաջադրված պայմաններում ճանապարհի, դրա ինժեներական կառույցների և ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցների պահպանման համար պատասխանատու, ինչպես նաև ճանապարհը տնօրինող կամ սահմանված կարգով սպասարկող անձանց կողմից թույլ տրված համապատասխանաբար Օրենքի 21 հոդվածի 1-ին կետի «ա» և «գ» ենթակետերի և Օրենքի 19 հոդվածի 3-րդ կետի պահանջներին հակասող գործողությունները տեխնիկական տեսակետից գտնվում են տվյալ պատահարի առաջացման հետ անմիջական պատճառական կապի մեջ, քանի որ տեխնիկական տեսակետից հանդիսացել են տվյալ պատահարի առաջացումը պայմանավորող հանգամանք» (հիմք՝ «Վարպետ փորձագետների միություն» ՍՊ ընկերության 07.09.2022 թվականի թիվ ՎՊ-0029-22 փորձագետի եզրակացություն):
2) Սայաթ Թաթևոսյանի ներկայացուցիչները, դիմելով ՀՀ ոստիկանությանը, խնդրել են ոչ իրավաչափ ճանաչել ՀՀ Ոստիկանության կողմից 09.10.2019թ., ժամը 00.40-ի սահմաններում, Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջում /4Ա տան դիմաց/ առկա ավտոմոբիլների երթևեկության համար նախատեսված հարթակին հարող երկաթգծից առաջ ՃԵԿ-ի Ձև հմ. 1-ի 1.33 «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նախազգուշացնող նշանի տեղադրված չլինելը, ինչպես նաև հատուցել ոչ իրավաչափ վարչարարության հետևանքով տեղի ունեցած վթարի արդյունքում «Կիա» մակնիշի 35XC253 հաշվառման համարանիշի ավտոմեքենայի սեփականատիրոջ պատճառված վնասը, որը կազմում է 2.732.000 ՀՀ դրամ, որին ի պատասխան հայտնել են, որ դիմումը ենթակա չէ բավարարման, քանի որ մեղքը համապատասխան արարքը կատարողի հոգեբանական վերաբերմունքն է իր կողմից կատարված արարքի և դրա վտանգավոր հետևանքների նկատմամբ: Բացի այդ նշվել է, որ փորձագետը ճանապարհային երթևեկության կազմակերպում իրականացնելու լիազորություն չունի, իսկ թե ինչպես և ով պետք է կազմակերպի ճանապարհային երթևեկությունը որոշում են դրա համար պատասխանատու անձինք (մարմինները) համաձայն սահմանված կարգի (ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հունիսի 29-ի թիվ 1206-Ն որոշում, ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հոկտեմբերի 26-ի թիվ 1699-Ն որոշում...)՝ հաշվի առնելով մի շարք հանգամանքներ (հիմք՝ 06.10.2022 թվականի դիմում ուղղված ՀՀ ոստիկանությանը, ՀՀ ոստիկանության «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության պետի տեղակալի 08.11.2022 թվականի թիվ 7-9-97614 գրություն):
3) «(...) տրանսպորտի բնագավառում Երևանի քաղաքապետին վերապահված լիազորությունները կարգավորված են «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով, որի 57-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 1-ին մասի համաձայն՝ Երևանի տարածքում ճանապարհային գծանշումների, ինչպես նաև երթևեկության նշանների և լուսացույցների տեղադրման միջոցով ճանապարհային երթևեկության կարգավորումը դասվում է տրանսպորտի և ճանապարհաշինության բնագավառում քաղաքապետին վերապահված պատվիրակված լիազորությունների թվին:
Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ 2009թ.-ից մինչև 31.12.2021թ. Երևանի քաղաքապետին այս գործառույթի մասով պետության կողմից հատկացումներ չեն նախատեսվել (լիազորությունը չի պատվիրակվել), ուստի Երևանի քաղաքապետարանի կողմից այդ լիազորությունը չի իրականացվել:
Ելնելով վերոհիշյալից, ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցները՝ Երևան քաղաքում (09.10.2019թ. դրությամբ) տեղադրվել են ՀՀ ոստիկանության «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության կողմից՝ ՀՀ ոստիկանության միջոցներով և ծրագրերի շրջանակներում:
Միաժամանակ հայտնում եմ, որ պահանջվող տեղեկատվությունն աշխատակազմի տրանսպորտի վարչությունում առկա չէ» (հիմք՝ Երևանի քաղաքապետարանի թիվ 14/52015-23 գրություն).
4) «(...) 09.10.2019 թվականի դրությամբ Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջնամասում՝ երկաթգծից առաջ որևէ ճանապարհային նշան չի եղել, քանի որ նշված հատվածը ՀՀ քաղաքաշինության նորմերին համապատասխան փողոց կամ ճանապարհ չի հանդիսանում: Նշված հանգամանքը կրկին անգամ հաստատվել է Ճանապարհային ոստիկանության ծառայողների կողմից կատարված ուսումնասիրության արդյունքում» (հիմք՝ ՀՀ ոստիկանության «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության պետի գրություն՝ մուտքագրված Դատարան 31.03.2023 թվականին):
5) «(...) կապված Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի հ.4Ա տան դիմաց գտնվող, երկաթուղային գծերին հարող հատվածը օրինական ճանապարհ հանդիսանալու հարցի հետ հայտնում եմ, որ Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի ճարտարապետության և քաղաքաշինության վարչությունից ստացված գրության համաձայն

վերջինիս արխիվային նյութերում, վերը նշված հարցի վերաբերյալ տեղեկատվություն առկա չէ» (հիմք՝ Երևանի քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետի
ժամանակավոր պաշտոնակատար Վ. Հարությունյանի 11.05.2023 թվականի թիվ 14/79994-23 գրություն).
6) «(...) հայտնում եմ, որ Հաղթանակ 4-րդ նրբանցքի h.4Ա հասցեի վերաբերյալ տեղեկատվություն աշխատակազմի անշարժ գույքի կառավարման վարչությունում չի
հայտնաբերվել:
Միաժամանակ տեղեկացնում եմ, որ ՀՀ կառավարության 29.12.2005թ h.2387-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 4-րդ կետի համաձայն՝ ներբնակավայրային
աշխարհագրական օբյեկտների անվանակոչման և անվանափոխման մասին որոշումներն ընդունում են համայնքների ավագանիները:
Նշեմ նաև, որ համաձայն «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԽԻՎ» ՊՈԱԿ-ի կողմից տրամադրված տեղեկատվության՝ Հաղթանակ թաղամասում առկա է Հաղթանակ
թաղամաս, 4-րդ փողոց, 4-րդ նրբանցք» (հիմք՝ Երևանի քաղաքապետարանի անշարժ գույքի կառավարման վարչության պետ Վ. Խաչատրյանի թիվ 20/95850-23
գրություն):
7) «Ի պատասխան Ձեր՝ Երևանի քաղաքապետին 05.06.2023թ. Ե-23240/23 հասցեագրված (40397-23) գրության՝ ք. Երևան, Հաղթանակ թաղամաս, 4-րդ նրբանցքի
վերջում (4Ա տան դիմաց) առկա հատվածը տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար ճանապարհ հանդիսանալու վերաբերյալ հայտնում ենք, որ վերոնշյալ
տարածքը հանդիսանում է երթևեկելի գոտի տրանսպորտային միջոցների և հետիոտների համար» (հիմք՝ Երևան քաղաքի Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջանի
ղեկավարի 09.06.2023 թվականի թիվ 26/103169-23 գրություն):
8) «(...) հայտնում եմ, որ 2009-2021 թվականներին ընկած ժամանակահատվածում Երևան քաղաքում ավտոմոբիլային ճանապարհների կահավորման լիազորությունը
պատկանել է ՀՀ ոստիկանությանը:
ՀՀ կառավարության 2018 թվականի փետրվարի 1-ի թիվ 77-Ա որոշման համաձայն՝ «Լուսանշան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը լուծարվել է, որից
հետո Երևան քաղաքի տարածքում երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցների տեղադրման և սպասարկման աշխատանքներն իրանացվել են
«Ուկրինվեստ» ՍՊԸ-ի կողմից:
Միաժամանակ տեղեկացնում եմ, որ Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջնամասում՝ երկաթգծից առաջ որևէ ճանապարհային նշան չի եղել,
քանի որ տվյալ հատվածը ՀՀ քաղաքաշինական նորմերին համապատասխան փողոց կամ ավտոմոբիլային ճանապարհ չի հանդիսանում» (ՀՀ ոստիկանության
«Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության պետի գրություն՝ մուտքագրված Դատարան 02.08.2023 թվականին):

Դատարանի իրավական վերլուծությունը, պատճառաբանություններն ու եզրահանգումները
Դատարանը, լսելով Հայցվորի և Պատասխանողի ներկայացուցիչներին, գործում եղած ապացույցների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտության վրա
հիմնված ներքին համոզմամբ, գտնում է, որ հայցը ենթակա է բավարարման՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.
ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի համաձայն՝ յուրաքանչյուր ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ սույն օրենսգրքով
սահմանված կարգով իրավունք ունի դիմելու վարչական դատարան, եթե համարում է, որ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի կամ դրա
պաշտոնատար անձի վարչական ակտով, գործողությամբ կամ անգործությամբ խախտվել են կամ անմիջականորեն կարող են խախտվել նրա՝ Հայաստանի
Հանրապետության Սահմանադրությամբ, միջազգային պայմանագրերով, օրենքներով և այլ իրավական ակտերով ամրագրված իրավունքները և ազատությունները (...)
Նույն օրենսգրքի 69-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ ճանաչման հայցով հայցվորը կարող է պահանջել ոչ իրավաչափ ճանաչել այլևս իրավաբանական ուժ
չունեցող միջամտող վարչական ակտը կամ կատարմամբ կամ որևէ այլ կերպ իրեն սպառած գործողությունը կամ անգործությունը, եթե հայցվորն արդարացիորեն
շահագրգռված է ակտը կամ գործողությունը կամ անգործությունը ոչ իրավաչափ ճանաչելու մեջ, այսինքն՝ հայցվորը մտադիր է պահանջել գույքային վնասի հատուցում:
Տվյալ դեպքում Հայցվորը, դիմելով Դատարան, խնդրել է ոչ իրավաչափ ճանաչել ՀՀ ոստիկանության կողմից 09.10.2019թ., ժամը 00.40-ի սահմաններում, Երևան
քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջում /4Ա տան դիմաց/ առկա ավտոմոբիլների երթևեկության համար նախատեսված հարթակին հարող երկաթգծից
առաջ ՃԵԿ-ի Ձև հմ. 1-ի 1.33 «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նախազգուշացնող նշանի տեղադրված չլինելը:
ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 124-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական դատարանը գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ կայացնելիս՝
1) գնահատում է ապացույցները.
2) որոշում է, թե գործի համար նշանակություն ունեցող որ հանգամանքներն են պարզվել, և որոնք չեն պարզվել.
3) որոշում է տվյալ գործով կիրառման ենթակա օրենքները և այլ իրավական ակտերը, ինչպես նաև այն իրավական ակտերը, որոնք պետք է կիրառվեին տվյալ գործով,
սակայն օրենքին հակասելու պատճառով կիրառման ենթակա չեն.
4) որոշում է հայցը լրիվ կամ մասնակի բավարարելու կամ այն մերժելու հարցը:
Նույն հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ այլևս իրավաբանական ուժ չունեցող միջամտող վարչական ակտի կամ կատարմամբ կամ որևէ այլ կերպ իրեն սպառած
գործողության կամ անգործության իրավաչափությունը որոշվում է այդ ակտի գործողության ժամանակ կամ այդ գործողության կատարման կամ անգործության
դրսևորման ժամանակ գործած օրենքների հիման վրա:
Գործի քննությամբ պարզվել է, որ 09.10.2019 թվականին ժամը 00.40-ի սահմաններում Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի 4Ա տան դիմաց տեղի է
ունեցել ճանապարհատրանսպորտային պատահար՝ «Կիա» մակնիշի 35XC253 հաշվառման համարանիշի ավտոմեքենայի և թիվ 1682 գնացքի մասնակցությամբ: Նշված
օրը տեղի ունեցած պատահարի առնչությամբ «Վարպետ փորձագետների միություն» ԱՊ ընկերության կողմից 07.09.2022 թվականին տրվել է թիվ ՎՊ-0029-22
փորձագետի եզրակացությունը, որի համաձայն դեպքի վայրում ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցները՝ ճանապարհային նշանները,
երթևեկության համար անվտանգ վիճակում չպահպանելու և օրենսդրության, ստանդարտների, նորմերի և կանոնների պահանջները չապահովելու առումով
ճանապարհի, դրա ինժեներական կառույցների և ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցների պահպանման համար պատասխանատու
ինչպես նաև ճանապարհը տնօրինող կամ սահմանված կարգով սպասարկող անձինք թույլ են տվել գործողություններ, որոնք տեխնիկական տեսակետից հակասել են
Օրենքի 21 հոդվածի 1-ին կետի «ա» և «գ» ենթակետերի, ինչպես նաև 19 հոդվածի 3-րդ կետի պահանջներին: Նույն եզրակացությամբ նաև նշվել է, որ նշված
գործողությունները տեխնիկական տեսակետից գտնվում են տվյալ պատահարի առաջացման հետ անմիջական պատճառական կապի մեջ, քանի որ տեխնիկական
տեսակետից հանդիսացել են տվյալ պատահարի առաջացումը պայմանավորող հանգամանք:
Հիմք ընդունելով վերը նշված փորձագետի եզրակացությամբ կատարված հետևությունները՝ Սայաթ Ծառուկյանի ներկայացուցիչները, դիմելով ՀՀ ոստիկանությանը,
խնդրել են ոչ իրավաչափ ճանաչել ՀՀ ոստիկանության կողմից 09.10.2019թ., ժամը 00.40-ի սահմաններում, Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի
վերջում /4Ա տան դիմաց/ առկա ավտոմոբիլների երթևեկության համար նախատեսված հարթակին հարող երկաթգծից առաջ ՃԵԿ-ի Ձև հմ. 1-ի 1.33 «Այլ վտանգներ»
ճանապարհային նախազգուշացնող նշանի տեղադրված չլինելը, ինչպես նաև հատուցել ոչ իրավաչափ վարչարարության հետևանքով տեղի ունեցած վթարի արդյունքում
«Կիա» մակնիշի 35XC253 հաշվառման համարանիշի ավտոմեքենայի սեփականատիրոջը պատճառված վնասը, որը կազմում է 2.732.000 ՀՀ դրամ, որի ի պատասխան
հայտնել են, որ դիմումը ենթակա չէ բավարարման, քանի որ մեղքը համապատասխան արարքը կատարողի հոգեբանական վերաբերմունքն է իր կողմից կատարված
արարքի և դրա վտանգավոր հետևանքների նկատմամբ: Բացի այդ նշվել է, որ փորձագետը ճանապարհային երթևեկության կազմակերպում իրականացնելու
լիազորություն չունի, իսկ թե ինչպես և ով պետք է կազմակերպի ճանապարհային երթևեկությունը որոշում են դրա համար պատասխանատու անձինք (մարմինները)
համաձայն սահմանված կարգի (ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հունիսի 29-ի թիվ 1206-Ն որոշում, ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հոկտեմբերի 26-ի թիվ
1699-Ն որոշում...)՝ հաշվի առնելով մի շարք հանգամանքներ:
Այսպես՝ «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ նույն օրենքը կարգավորում է
Հայաստանի Հանրապետության ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառում առաջացող հարաբերությունները, սահմանում է
ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառի պետական քաղաքականության սկզբունքները և ուղղությունները, ճանապարհային
երթևեկության կազմակերպման և անվտանգության ապահովման իրավական հիմքերը, ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման և անվտանգության
ապահովման բնագավառի պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունները, ինչպես նաև ճանապարհային երթևեկության
մասնակիցների իրավունքները և պարտականությունները:
Նույն օրենքի իրավահարաբերության ծագման պահին գործող խմբագրությամբ 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ժէ» կետի համաձայն՝ ճանապարհային երթևեկության
անվտանգության ապահովման բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը տեղադրում է ճանապարհային լուսացույցներ և նշաններ,
իրականացնում է ճանապարհային գծանշումներ:
Ճանապարհային նշաններին ներկայացվող պահանջները, դրանց կիրառման ու տեղակայման կանոնները սահմանված են Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության 26.10.2006 թվականի թիվ 1699-Ն որոշման թիվ 3 հավելվածում (այսուհետ՝ Հավելված):
Հավելվածի 3-րդ կետի սահմանման համաձայն՝ «Ճանապարհային նշանը» ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոց է, որն ունի
վահանակի տեսք ու որոշակի ձև և, որի վրա կատարված են այնպիսի նշումներ ու մակագրություններ, որոնք ճանապարհային երթևեկության (այսուհետ՝ երթևեկություն)
մասնակիցներին տեղեկացնում են ճանապարհային պայմանների և երթևեկության ռեժիմների, բնակավայրերի ու այլ օբյեկտների գտնվելու վայրի մասին
Հավելվածի 18-րդ կետի համաձայն՝ նշանները տեղակայվում են այնպես, որպեսզի դրանք չխանգարեն երթևեկող տրանսպորտային միջոցներին. ճամփեզրերին կամ
մայթերին տեղակայված նշանները՝ հետիոտների երթևեկությանը: տեսանելի լինեն երթևեկության մասնակիցների համար (օրվա լուսավոր և մութ ժամերին), չփակվեն
որևէ խոչընդոտով (գովազդ, կանաչ տնկիներ, ծառերի ճյուղեր, արտաքին լուսավորության սյուներ և այլն), և վարորդները դրանք նկատեն հեշտությամբ ու ժամանակին.
Միաժամանակ Դատարանն արձանագրում է, որ ճանապարհային նշանների ցանկը սահմանվում է ՀՀ կառավարության 28.07.2007 թվականի թիվ 955-Ն որոշմամբ:
Նշված որոշման «Ճանապարհային նշաններ» վերտառությամբ բաժնի 1-ին կետով սահմանված են նախազգուշացնող նշանները, որոնք տեղեկացնում են ճանապարհի
այն վտանգավոր տեղամասին մոտենալու մասին, որով երթևեկելիս (տեղաշարժվելիս) անհրաժեշտ է ձեռնարկել իրադրությանը համապատասխան միջոցներ: Դրանցից
է նաև 1.33. «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նշանը, որը տեղադրվում է ճանապարհի հատվածում, որտեղ առկա են նույն կետով թվարկված նախազգուշացնող

նշաններով չնախատեսված վտանգներ:
Բացի այդ Դատարանը հարկ է համարում ընդգծել, որ ՀՀ կառավարության 07.05.2009 թվականի թիվ 528-Ա որոշման համաձայն որոշվել է.
«1. Երևանի քաղաքապետարանի «Լուսանշան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության կառավարման, ինչպես նաև «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «դ», «ե» և «է» ենթակետերով ու 14-րդ հոդվածով նախատեսված լիազորությունները վերապահել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:
2. Երևանի քաղաքապետարանի հաշվեկշռում հաշվառված ճանապարհային լուսացույցները և այլ տեխնիկական միջոցներ հանձնել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:
3. Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության պետին՝
1) Երևանի քաղաքապետի հետ համատեղ մեկամյա ժամկետում գույքագրել Երևան քաղաքի վարչական սահմաններում առկա բոլոր ճանապարհային լուսացույցները և այլ տեխնիկական միջոցներ՝ ապահովելով գույքի սահմանված կարգով ընդունումը Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության հաշվեկշիռ
2) սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկամյա ժամկետում ապահովել Երևանի քաղաքապետարանի «Լուսանշան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության կանոնադրության փոփոխության պետական գրանցումը
4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում 2009 թվականի հունիսի 1-ից »
Ըստ որում Դատարանն արձանագրում է, որ ՀՀ կառավարության 01.02.2018 թվականի 77-Ա որոշման 1-ին կետի համաձայն՝ որոշվել է «Լուսանշան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության գույքի կազմից ճանապարհային նշանները, լուսացուցային օբյեկտները, ինչպես նաև շարժական գույքը (այսուհետ՝ գույք) հետ վերցնել և ամրացնել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:
Վերը շարադրված իրավական նորմերի համալիր վերլուծության արդյունքում Դատարանը եզրահանգում է, որ վիճելի իրավահարաբերության ծագման պահին՝ 2019 թվականի դրությամբ ՀՀ ոստիկանությունը հանդիսացել է ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման նպատակով ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցները, մասնավորապես՝ ճանապարհային նշանները՝ այդ թվում նաև 1.33. «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նշանը տեղադրելու իրավասություն ունեցող մարմին, հետևաբար վերջինս պարտավոր էր օրենքով սահմանված կարգով ապահովել դրանց պատշաճ տեղադրումը:
Անդրադառնալով «ճանապարհ» եզրույթի պարզաբանմանը՝ Դատարանը փաստում է, որ համաձայն՝ «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի ճանապարհը առնվազն մեկ երթևեկելի մաս ունեցող, իսկ առկայության դեպքում նաև տրամվայի գծեր, մայթեր, կողնակներ և բաժանարար գոտիներ ներառող և օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար օգտագործվող կահավորված կամ հարմարեցված հողային գոտի կամ արհեստական կառույցի մակերես է, իսկ երթևեկելի մասը՝ ճանապարհի տարր՝ նախատեսված ոչ ռելսագնաց տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար:
Վերը նշված նորմերի բովանդակությունից կարելի է գալ եզրահանգման, որ ճանապարհը բաղկացած է երթևեկելի մասից, որը ճանապարհի այն հատվածն է, որը նախատեսված է բացառապես ոչ ռելսագնաց տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար:
Տվյալ դեպքում Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամաս 4-րդ նրբանցքը ճանապարհ հանդիսանալու հանգամանքը հանդիսանում է վեճի առարկա, մասնավորապես Պատասխանողը Դատարանին ներկայացված գրություններով պնդել է, որ նշված հատվածում ճանապարհային նշաններ տեղադրված չեն եղել, քանի որ ճանապարհ չի հանդիսանում: Երևանի քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետի ժամանակավոր պաշտոնակատար Վ. Հարությունյանի 11.05.2023 թվականի թիվ 14/79994-23 գրությամբ՝ կապված Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի 4Ա տան դիմաց գտնվող, երկաթուղային գծերին հարող հատվածը օրինական ճանապարհ հանդիսանալու հարցի հետ, հայտնվել է, որ Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի ճարտարապետության և քաղաքաշինության վարչությունից ստացված գրության համաձայն վերջինիս արխիվային նյութերում, վերը նշված հարցի վերաբերյալ տեղեկատվություն առկա չէ: Մինչդեռ Դատարանը փաստում է, որ մեկ այլ գրությամբ, մասնավորապես՝ Երևան քաղաքի Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջանի ղեկավարի 09.06.2023 թվականի թիվ 26/103169-23 գրությամբ վերջինս ի պատասխան Դատարանի՝ Երևանի քաղաքապետին 05.06.2023թ. Ե-23240/23 հասցեագրված (40397-23) գրության՝ ք. Երևան, Հաղթանակ թաղամաս, 4-րդ նրբանցքի վերջում (4Ա տան դիմաց) առկա հատվածը տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար ճանապարհ հանդիսանալու վերաբերյալ հայտնել է, որ նշյալ տարածքը հանդիսանում է երթևեկելի գոտի տրանսպորտային միջոցների և հետիոտների համար: Այսինքն՝ տվյալ դեպքում Դատարանի գնահատմամբ տվյալ դեպքում վարչական գործում առկա են իրարամերժ տեղեկություններ:
Դատարանը նաև հարկ է համարում նկատել, որ 26.07.2023 թվականի գրությամբ պարզաբանում է պահանջել նաև Երևան քաղաքի Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջանի ղեկավարից, վեճի լրիվ, բազմակողմանի և օբյեկտիվ քննության իրականացման նկատառումներից ելնելով՝ պահանջվել է ներկայացնել տեղեկություն և համապատասխան ապացույց նշված տարածքը (ք. Երևան, Հաղթանակ թաղամաս 4-րդ նրբանցքի վերջում 4Ա տան դիմաց առկա տարածքը) դասակարգվում է/ հանդիսանում է որպես բնակավայրերով անցնող տարանցիկ ճանապարհ, քաղաքով անցնող միջպետական և հանրապետական նշանակության տարանցիկ ճանապարհների հատված, ընդհանուր օգտագործման ոչ պետական ճանապարհային հատված կամ բնակավայրերով անցնող տարանցիկ ճանապարհային հատված, թե ոչ ընդհանուր օգտագործման ճանապարհ: Նշված գրությանն ի պատասխան Երևանի քաղաքապետարանի Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջանի կողմից որևիցե պատասխան գրություն, ինչպես նաև համապատասխան ապացույցներ Դատարանին չեն ներկայացվել:
ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 25-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ դատարանը նույն օրենսգրքով սահմանված կարգով ձեռք բերված ապացույցների հետազոտման և գնահատման միջոցով պարզում է գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փաստերը, իսկ նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ ապացույցներ են վկայի ցուցմունքը, փորձագետի եզրակացությունը (ցուցմունքը), գրավոր ապացույցները, իրեղեն ապացույցները:
Նույն օրենսգրքի 27-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ դատարանը, անմիջականորեն գնահատելով գործում եղած բոլոր ապացույցները, որոշում է փաստի հաստատված լինելու հարցը՝ բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա հիմնված ներքին համոզմամբ, իսկ նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ դատարանը դատական ակտի մեջ պետք է պատճառաբանի նման համոզմունքի ձևավորումը:
ՀՀ վճռաբեկ դատարանն իր նախկին որոշումներից մեկում արձանագրել է, որ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 25-րդ, 26-րդ, 27-րդ և 124-րդ հոդվածների վերլուծությունից հետևում է, որ դատարանը գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ կայացնելու նպատակով գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փաստերը պարզում է ապացույցների հետազոտման և գնահատման միջոցով: ՀՀ վճռաբեկ դատարանն արձանագրել է, որ ապացույցների հետազոտումը դատական ապացույցների անմիջական ընկալումն ու վերլուծությունն է՝ դրանցից յուրաքանչյուրի վերաբերելիությունը, թույլատրելիությունն ու արժանահավատությունը որոշելու և գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքների առկայությունը կամ բացակայությունը հաստատելու համար դրանց համակցության բավարարությունը պարզելու նպատակով, իսկ ապացույցների գնահատումը ենթադրում է ապացույցների տրամաբանական և իրավաբանական որակում՝ դրանց վերաբերելիության, թույլատրելիության, արժանահավատության և բավարարության տեսանկյունից:
Ապացույցների գնահատումը՝ որպես ապացուցման գործընթացի տարր, մտավոր, տրամաբանական գործունեություն է, որի արդյունքում դատարանի կողմից եզրահանգում է արվում ապացույցներից յուրաքանչյուրի թույլատրելիության, վերաբերելիության, հավաստիության և ապացուցման առարկայի մեջ մտնող հանգամանքների բացահայտման համար ապացույցների համակցության բավարարության մասին:
Վարչադատավարական օրենսդրության համաձայն՝ դատարանը գործում եղած բոլոր ապացույցները գնահատում է ներքին համոզմամբ, որը պետք է հիմնված լինի գործում առկա բոլոր ապացույցների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտության վրա:(...)
Դատարանի կողմից ապացույցների գնահատման արդյունքներն արտացոլվում են դատական ակտի պատճառաբանական մասում, որտեղ դատարանը պետք է մատնացույց անի այն ապացույցները, որոնց վրա կառուցում է իր եզրահանգումներն ու հետևությունները, ինչպես նաև այն դատողությունները, որոնցով հերքում է այս կամ այն ապացույցը: Դատական ակտը միայն այն դեպքում կարող է համարվել պատշաճորեն պատճառաբանված, երբ դրա պատճառաբանական մասում դատարանը ցույց է տվել ապացույցների գնահատման հարցում իր ներքին համոզմունքի ձևավորման հիմքերը:
Այսպիսով, ապացույցների գնահատման արդյունքում ձևավորված ներքին համոզմունքն իրավական նշանակություն է ստանում և օբյեկտիվացվում դատական ակտերին ներկայացվող՝ հիմնավորվածության և պատճառաբանվածության օրենսդրական պահանջի միջոցով (տես թիվ ՎԴ5/0173/05/18 վարչական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 19.11.2021 թվականի որոշումը):
Մեկ այլ որոշմամբ ՀՀ վճռաբեկ դատարանն արձանագրել է, որ ըստ էության՝ օրենսդրի կողմից, ապացույցներն առանձնացվում են՝ ըստ իրենց տեսակային հատկանիշների, այսինքն՝ յուրաքանչյուր իրեղեն կամ գրավոր ապացույց, որն իր արտահայտման ձևով կամ իր բովանդակած տեղեկատվությամբ պարունակում է գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող փաստ, պետք է հետազոտվի և գնահատվի դատարանի կողմից (տես թիվ ՎԴ/3181/05/18 վարչական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 20.12.2022 թվականի որոշումը):
Նախկինում կայացված իր որոշումներում անդրադառնալով գործի փաստական հանգամանքներն ի պաշտոնե պարզելու դատարանի լիազորության իրացման առանձնահատկություններին՝ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը գտել է, որ վեճի լուծման համար էական փաստերը մատնանշելու և դրանց վերաբերյալ ապացույցներ պահանջելու, անհրաժեշտ ներքին համոզմունք ձևավորելու նպատակով ողջամիտ միջոցներ ձեռնարկելու վերաբերյալ դատավարական գործողությունների իրականացման դատարանի իրավունքը սահմանափակված է բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա հիմնված պատճառաբանված ներքին համոզման հանգելու դատարանի պարտականությամբ և պետք է բխի արդարության բոլոր պահանջների պահպանման սահմանադրական հիմնադրույթից (տես՝ թիվ ՎԴ/5525/05/08 վարչական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 17.04.2009 թվականի որոշումը)
ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ գրավոր ապացույցներ են գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող փաստերի մասին տեղեկություններ պարունակող իրավական ակտերը, տեղեկանքները, գործարար և մասնավոր թղթակցությունը և այլ գրավոր նյութեր (փաստաթղթեր):
Դատարանն արձանագրում է, որ գրավոր ապացույցները ապացուցողական նշանակություն ունեն իրենց բովանդակության տեսանկյունից, ինչը և ենթակա է գնահատման Դատարանի կողմից: Սույն պարագայում որպես գրավոր ապացույց առկա է փորձագետի եզրակացությունը, բացի այդ առկա է նույն եզրակացությունը տրամադրած և սույն գործով դատաքննության ընթացքում որպես վկա հարցաքննված փորձագետի կողմից տրված ցուցմունքը, որոնք, Դատարանի գնահատմամբ, համարվում են

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

ք.Երևան, 0014, Թբիլիսյան խճուղի 3/9
հեռ. +(37410) 29-31-04
ԴԴԱ-4-Ե-5/0280/22
«24» հունիսի, 2024թ.

Սայաթ Թաթևոսյանի ներկայացուցիչ՝ Զարուհի Վարդանյան
Հասցե՝ ք. Երևան, Մանթաշյան 26

Սույն գրությամբ ուղարկվում է թիվ ՎԴ5/0280/05/22 վարչական գործով ՀՀ վերաքննիչ վարչական դատարանի «Վերաքննիչ բողոքը վարույթ ընդունելու մասին» 21.06.2024 թ. որոշումը:

Միաժամանակ պարզաբանվում է, որ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 138-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ դատավարության մասնակիցը վերաքննիչ բողոքը վարույթ ընդունելու մասին վերաքննիչ դատարանի որոշումը ստանալուց հետո իրավունք ունի ներկայացնելու վերաքննիչ բողոքի պատասխան՝ **տասնհինգօրյա** ժամկետում՝ գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի դեմ բերված բողոքով:

Վերաքննիչ բողոքի պատասխանը ստորագրում է պատասխանը ներկայացրած անձը կամ նրա ներկայացուցիչը:

Վերաքննիչ վարչական դատարան ներկայացվող պատասխանին կցվում են պատասխանի պատճենները դատավարության մասնակիցներին ուղարկելու վերաբերյալ ապացույցները: Բացի այդ, եթե պատասխանը ներկայացրած անձը հանդես է գալիս ներկայացուցչի միջոցով, ապա կցվում է նաև լիազորագիրը կամ այլ փաստաթուղթ, որը հավաստում է ներկայացուցչի լիազորությունը:

Առդիր որոշումը՝ 3 թերթից:

ԴԱՏԱՎՈՐԻ ՕԳՆԱԿԱՆ ՆԵԼԼԻ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

ՈՐՈՇՈՒՄ
ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ԲՈՂՈՔԸ ՎԱՐՈՒՅԹ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության
վարչական դատարանի վճիռ
նախագահող դատավոր Լ. Սաղոյան

Վարչական գործ թիվ ՎԴ5/0280/05/22

21 հունիսի 2024 թ.

ք. Երևան

Հայաստանի Հանրապետության վերաքննիչ վարչական դատարանը (այսուհետ նաև՝ Վերաքննիչ դատարան) հետևյալ կազմով՝

նախագահող դատավոր	Կարեն Գևորգյան,
դատավոր	Արթուր Պողոսյան,
դատավոր	Գևորգ Սոսյան,

քննարկելով ըստ հայցի Սայաթ Թաթևոսյանի ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության, երրորդ անձ՝ Երևանի քաղաքապետարան՝ «ՀՀ Ոստիկանության կողմից 09.10.2019 թ., ժամը 00.40-ի սահմաններում, Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջում /4 Ա տան դիմաց/ առկա ավտոմոբիլների երթևեկության համար նախատեսված հարթակին հարող երկաթգծից առաջ ՃԵԿ-ի Ձև հմ. 1-ի 1.33 «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նախազգուշացնող նշանի տեղադրված չլինելը ոչ իրավաչափ ճանաչելու» պահանջի մասի թիվ ՎԴ5/0280/05/22 վարչական գործով ՀՀ վարչական դատարանի 05.02.2024 թ. վճռի դեմ ՀՀ ոստիկանության կողմից կրկին բերված վերաքննիչ բողոքը վարույթ ընդունելու հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

Հայցվոր Սայաթ Թաթևոսյանը (ներկայացուցիչներ Ռուբեն Բալոյան և Զարուհի Վարդանյան) 23.11.2022 թ. հայցադիմում է ներկայացրել ՀՀ վարչական դատարան (այսուհետ նաև՝ Դատարան) ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության՝ խնդրելով ոչ իրավաչափ ճանաչել ՀՀ ոստիկանության կողմից 09.10.2019 թ., ժամը 00.40-ի սահմաններում, Երևան քաղաքի Հաղթանակ

թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջում (4 Ա տան դիմաց) առկա ավտոմոբիլների երթևեկության համար նախատեսված հարթակին հարող երկաթգծից առաջ ՃԵԿ-ի Ձև 1-ի 1.33 «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նախազգուշացնող նշանի տեղադրված չլինելը:

Դատարանի 28.11.2022 թ. որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ:

Դատարանի 09.02.2023 թ. որոշմամբ գործը նշանակվել է դատաքննության:

Դատարանի 26.07.2023 թ. որոշմամբ դատավարության մեջ որպես երրորդ անձ ներգրավվել է Երևանի քաղաքապետարանը:

Դատարանի (դատավոր Լ. Սաղոյան) 05.02.2024 թ. վճռով Սայաթ Թաթևոսյանի հայցը բավարարվել է. ոչ իրավաչափ է ճանաչվել ՀՀ ոստիկանության կողմից 09.10.2019 թ., ժամը 00:40-ի սահմաններում, Երևան քաղաքի Հաղթանակ թաղամասի 4-րդ նրբանցքի վերջում (4 Ա տան դիմաց) առկա ավտոմոբիլների երթևեկության համար նախատեսված հարթակին հարող երկաթգծից առաջ ՃԵԿ-ի Ձև 1-ի 1.33 «Այլ վտանգներ» ճանապարհային նախազգուշացնող նշանի տեղադրված չլինելը:

Նշված վճռի դեմ ՀՀ ոստիկանությունը բերել է վերաքննիչ բողոք, որում ներառել է վերաքննիչ բողոք բերելու համար օրենքով սահմանված դատավարական ժամկետի բացթողումը հարգելի համարելու և պետական տուրքի վճարումը տարաժամկետելու վերաբերյալ միջնորդություններ:

Վերաքննիչ դատարանի (նախագահող դատավոր Կարեն Գևորգյան, դատավորներ Արթուր Պողոսյան և Գևորգ Սոսյան) 10.04.2024 թ. որոշմամբ ՀՀ ոստիկանության՝ բաց թողնված դատավարական ժամկետը հարգելի համարելու վերաբերյալ միջնորդությունը թողնվել առանց քննարկման, իսկ պետական տուրքի վճարումը տարաժամկետելու վերաբերյալ միջնորդությունը մերժվել է, և վերաքննիչ բողոքը վերադարձվել է:

Վերաքննիչ դատարանի «Պետական տուրքի վճարումը տարաժամկետելու վերաբերյալ միջնորդությունը մերժելու և վերաքննիչ բողոքը վերադարձնելու մասին» 10.04.2024 թ. որոշումն ստանալուց հետո՝ սահմանված ժամկետում, վերաքննիչ բողոքում առկա սխալները վերացվել են, և այն կրկին ներկայացվել է Վերաքննիչ դատարան:

Վերաքննիչ բողոքի ուսումնասիրության արդյունքում Վերաքննիչ դատարանն արձանագրում է, որ այն համապատասխանում է ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 134-րդ հոդվածի պահանջներին և միևնույն ժամանակ բացակայում են նույն օրենսգրքի 136-րդ և 137-րդ հոդվածներով նախատեսված՝ վերաքննիչ բողոքը վերադարձնելու կամ վերաքննիչ բողոքի ընդունումը մերժելու հիմքերը:

Ըստ այդմ, Վերաքննիչ դատարանը գտնում է, որ վերաքննիչ բողոքը պետք է ընդունել վարույթ:

Վերոգրյալի հիման վրա և ղեկավարվելով ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 135-րդ հոդվածով՝ Վերաքննիչ դատարանը

ՈՐՈՇԵՑ

1. Թիվ ՎԴ5/0280/05/22 վարչական գործով ՀՀ վարչական դատարանի 2024 թվականի փետրվարի 05-ի վճռի դեմ ՀՀ ոստիկանության կողմից կրկին բերված վերաքննիչ բողոքն ընդունել վարույթ:

Գործի դատաքննությունը նշանակել 2025 թվականի ապրիլի 02-ին, ժամը 10:00-ին ՀՀ վերաքննիչ վարչական դատարանի շենքում (ք. Երևան, Թբիլիսյան խճուղի 3/9, 2-րդ հարկ, դահլիճ թիվ 1):

Սույն որոշումն օրինական ուժի մեջ է մտնում կայացման պահից և ենթակա չէ բողոքարկման:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ ԴԱՏԱՎՈՐ
ԿԱՐԵՆ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ԴԱՏԱՎՈՐ
ԱՐԹՈՒՐ ՂՈՂՈՍՅԱՆ

ԴԱՏԱՎՈՐ
ԳԵՎՈՐԳ ՄՈՍՅԱՆ